

Bestuursrapportage juni 2016

Inleiding

In de tweede helft van 2016 worden nog veel besluiten genomen over de toekomst van Permar. De financiële consequenties daarvan zijn nu nog niet bekend en zijn daarom niet opgenomen in de begroting voor 2016 en deze bestuursrapportage. Voor deze rapportage gaan we uit van 'going concern', dus een ongewijzigde koers, op basis van 2015. Alleen de nu al bekende wijzigingen in regelgeving, de gevolgen van wijziging van subsidies en de gevolgen van de krimp van het Wsw personeel zijn meegenomen.

Na de besluitvorming in de gemeenten over de toekomst van Permar en de lokale invulling van de uitvoering van de Wsw, kunnen de financiële consequenties verwerkt worden in de herziene begroting voor 2016. De kosten voor de eventuele afbouw van de organisatie (liquidatieplan), kosten en opbrengsten voor een mobiliteitsplan en de daarmee samenhangende afvloeiing van regulier personeel, komen daar in terug.

In juni zien we de effecten van de eerste grote groepsdetachering bij BlueView. Honderd medewerkers beschut binnen zijn gedetacheerd bij deze sociaal ondernemer. Er lijkt geen direct financieel voordeel uit te komen: de opbrengsten van de detachering zijn ongeveer gelijk aan de omzet die we eerder realiseerden met deze mensen. Wel zien we dat deze manier van samenwerking met een sociaal ondernemer door zowel de medewerkers als de ondernemer als erg positief wordt ervaren. Met de realisatie van de detachering zijn deze werkplekken voor de doelgroep veilig gesteld, ook na het beëindigen van Permar.

Over deze groepsdetachering is een meningsverschil met de Ondernemingsraad van Permar. De OR is van mening dat de groepsdetachering adviesplichtig is. De directie staat op het standpunt dat dit bestaand beleid is binnen de bedrijfsvoering en daarmee niet onder de adviesplicht valt. De OR heeft dit aanhangig gemaakt bij de Ondernemerskamer. Er is nog geen uitspraak in deze zaak.

De inspanningen om meer werk binnen te halen voor beschut werk, zijn succesvol. Ook in juni waren we volledig bezet en is er geen sprake meer van leegloop.

De training Sterk naar Werk blijft uitermate succesvol met een uitstroompercentage van meer dan 90 procent. De evaluatie onder de deelnemers laat een grote mate van tevredenheid zien over de training in het algemeen en de trainers. Inmiddels is ook de tweede groep Sterk naar Werk voor anderstaligen gestart.

Binnen de organisatie is de toekomst van Permar een belangrijk gespreksonderwerp. In onze interne communicatie blijven we op een open en transparante manier communiceren met de medewerkers. In juni was er een bijeenkomst voor de niet-gesubsidieerde medewerkers waarbij zijn geïnformeerd zijn over de opheffing van de gemeenschappelijke regeling en de beëindiging van Permar. De medewerkers hebben de oproep gekregen zoveel mogelijk te werken aan hun eigen ontwikkeling en aan te geven waar zij hierin ondersteuning nodig hebben.

Resultaat tot en met mei 2016

Het resultaat tot en met juni 2016 is € 1.348.000 negatief. Dit is € 249.000 meer negatief ten opzichte van de originele begroting van € 1.098.000 negatief.

De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn:

- Extra kosten door de nieuw afgesloten cao's ambtenaren en Wsw, welke in de originele begroting niet waren opgenomen. (zie uitgangspunten begroting 2016)
- Reeds gemaakte kosten in verband met de aanstaande liquidatie van Permar. Het betreft de inzet van een communicatieadviseur, inhuur additionele financiële expertise, advies en juridische kosten. Ook deze waren niet begroot. Inmiddels zijn hier € 500.000 aan extra middelen voor vrij gemaakt. In de herziene begroting zullen deze zijn verwerkt.
- Gerealiseerde dekkingsmaatregelen (zie bijlage dekkingsmaatregelen) zorgen voor een positieve bijdrage aan het resultaat. De dekkingsmaatregelen zijn PM aan de originele begroting toegevoegd, maar daar niet in opgenomen.

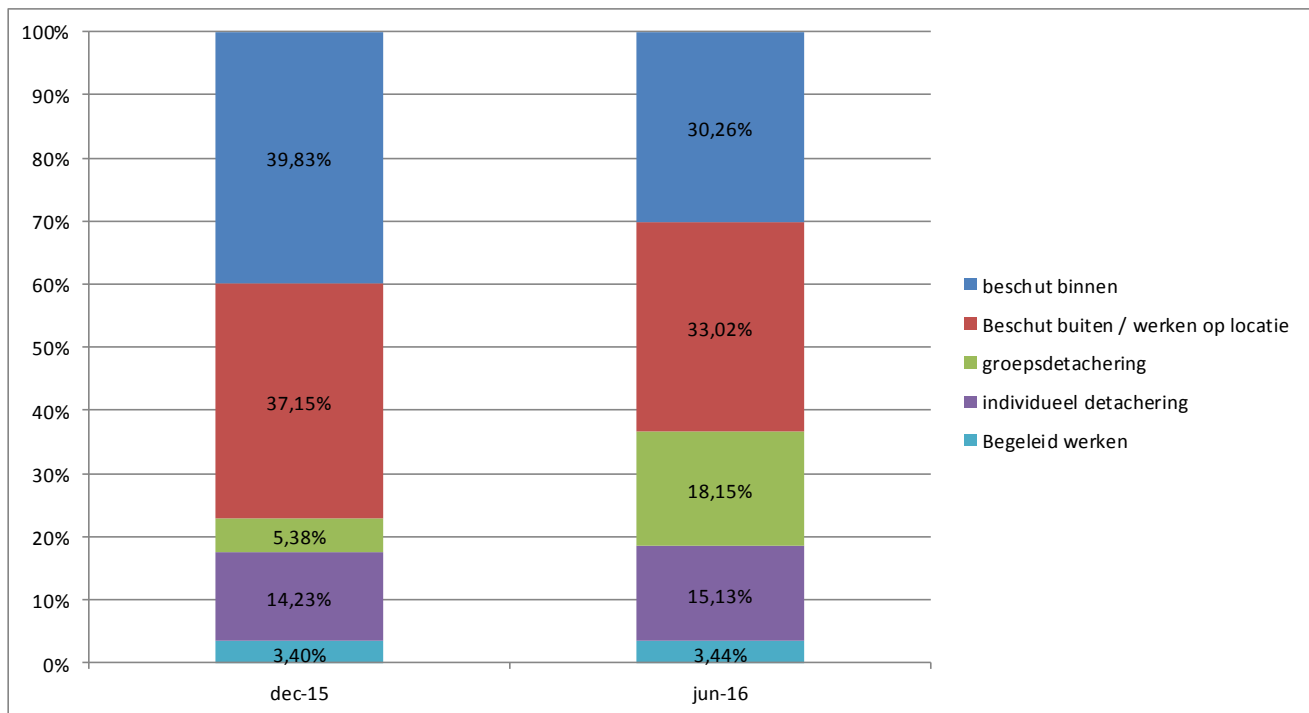
Als bovenstaande punten worden gecorrigeerd op het resultaat tot en met mei, dan leidt dit tot een genormaliseerd resultaat van € 28.000 positief ten opzichte van de begroting. In een apart bijlage wordt uitgelegd hoe dit genormaliseerde resultaat is bepaald.

Permar in één oogopslag

Prestatie	Realisatie t/m juni 2016	Begroting 2016	Prognose 2016
Opdracht Wsw (incl. buitenschappen)	748,8	748,35	738,30
Plaatsing extern in %	36,7%	40,0%	40,0%
Ziekteverzuim Ambt/EBA voortschrijdend gemiddelde	5,8%	< 4,5 %	< 4,5 %
Ziekteverzuim Wsw voortschrijdend gemiddelde	8,9 %	< 9,5 %	< 9,5 %
TW Beschut binnen	€ 4,01	€ 3,40	€ 3,40
TW Beschut op locatie	€ 9,75	€ 9,95	€ 9,95
TW detachering	€ 10,32	€ 11,50	€ 11,50
% uren leegloop	3,5%	5,0%	5,0%
Bedrijfsopbrengsten	€ 3,68 mln	€ 7,29 mln	€ 7,55 mln
Operationeel resultaat excl. incid. en deelneming	-/- € 50.000	-/- € 384.000	-/- € 315.000
Subsidieresultaat	-/- € 1.274.000	-/- € 2.088.000	-/- € 2.285.000
Resultaat CAO 2016 Wsw en ambtenaren - Eenmalige uitkering Wsw	-/- 320.000		-/- 450.000
Resultaat (excl. deelnemingen)	-/- € 1.348.000	-/- € 2.347.000	-/- € 2.950.000

1 Maatschappelijk en klantperspectief: 'people & profit'

1.1 Klantperspectief (gemeente) / mensontwikkeling

De maand juni was de eerste operationele maand van de groepsdetachering BlueView. De nieuwe manier van werken verloopt goed en naar ieders tevredenheid. Permar heeft een jobcoach aan het project toegevoegd die de ontwikkeling en het functioneren van de medewerkers die gedetacheerd zijn, ondersteunt. In het project van Blueview werkt ook een werkplekopleider. Dit is een medewerker uit de doelgroep, die naast zijn reguliere productiewerkzaamheden, een aantal medewerkers ondersteunt met concrete ontwikkelopdrachten op de werkplek. We verkennen met Blueview mogelijkheden om mensen uit de doelgroep in hun werkzetting te ontwikkelen in het kader van tijdelijke leerwerkstages.

Het Dagelijks Bestuur heeft in juni het voorgenomen besluit genomen voor de realisatie van de groepsdetachering van Meubel (ca. 20 medewerkers). Dit voorgenomen besluit is voorgelegd aan de Ondernemingsraad. De geplande startdatum van deze detachering is 1 oktober 2016. Aan deze groepsdetachering wordt een jobcoach toegevoegd. Nadere afspraken over de rol en bijdrage aan de ontwikkeling van de medewerkers worden nog gemaakt.

De pilot met SDO in Barneveld verloopt voorspoedig. De werkzaamheden zijn op een andere manier georganiseerd, waardoor er meer structuur ontstaan is. Hierdoor kunnen meer medewerkers ingezet worden op een grotere variëteit aan verschillende werkzaamheden. Er is nog geen einddatum voor deze pilot bepaald. Ook voor deze groep is een jobcoach werkzaam die de werkleiding in de ontwikkeling en het functioneren van de medewerkers ondersteunt en waar medewerkers bij vragen of problemen op kunnen terugvallen.

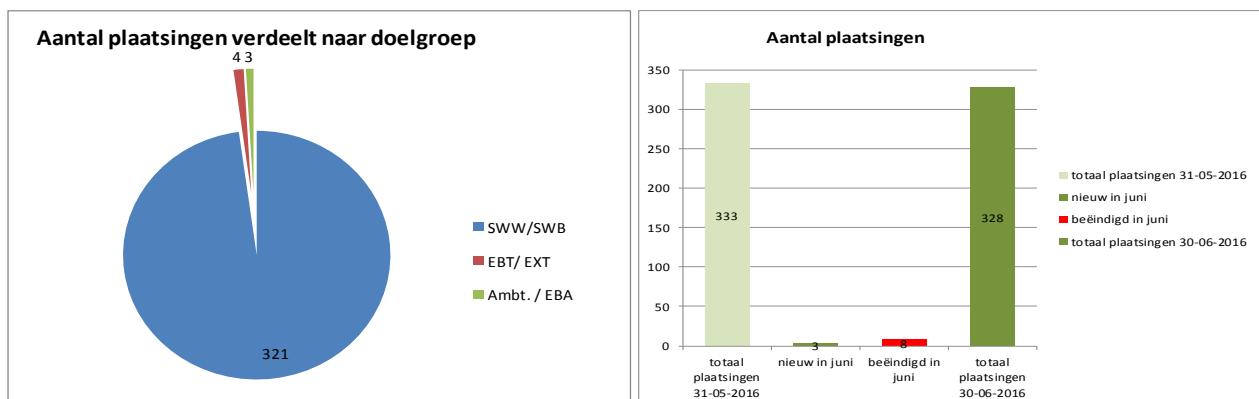
Hoewel de detacheringen uiteindelijk voor een positief effect op het bedrijfsresultaat zullen zorgen, is dit op korte termijn nog niet zichtbaar. De afbouw van de kosten voor overhead van de organisatie loopt immers niet synchroon met de start van de detacheringen.

Voor gemeenten werkt Permar aan het verbreden en verbeteren van haar dienstenaanbod. Zo start de vijfde groep deelnemers in de training Sterk naar Werk in augustus. Sterk naar Werk is een zeer intensieve sollicitatietraining gericht op het vergroten van zelfwerkzaamheid van mensen die vanuit een uitkeringssituatie naar werk zoeken. Het niveau, de achtergrond of de leeftijd van de mensen die de training volgen is zeer gevarieerd. De uitstroompercentages uit de uitkering zijn erg hoog en een aantal gemeenten heeft naar aanleiding van de goede resultaten al meerdere groepen aangemeld. Parallel aan de Sterk naar Werk training is een aanbod voor anderstaligen en statushouders ontwikkeld. Deze training is op dezelfde visie gebaseerd. Omdat het hier om een heel specifieke groep gaat, is er in deze training, naast aandacht voor de Nederlandse taal en uitspraak, veel aandacht voor het culturele aspect en de werknemersvaardigheden op de Nederlandse werkvloer.

Naast trainingen maken verschillende gemeenten gebruik van werkervaringsplekken bij Permar. Mensen uit de doelgroep van de participatiewet worden aangemeld met een ontwikkeldoelstelling. Aan de hand van de prestaties op de werkplek wordt gewerkt aan het verbeteren van de vaardigheden en kennis van mensen. Vaak bestaat dat uit het aanleren van werkritme, het leren omgaan met autoriteit of andere werknemersvaardigheden. Het werken bij Permar biedt mensen meteen een betere uitgangspositie voor het vinden van een baan. Door de koppeling met het WSP via de accountmanagers die werkzaam zijn vanuit Permar, zijn de vacatures waarop mensen kunnen reageren meteen bekend. Na plaatsing wordt er steeds vaker een beroep gedaan op de jobcoaches van Permar. Aan de hand van een coachingsplan worden de werkgever en de werknemer ondersteund bij het inwerken en de begeleiding op de werkvloer. Alle jobcoaches van Permar ronden dit jaar hun HBO opleiding jobcoaching af waardoor zij de meeste actuele kennis kunnen toepassen.

De werkervaringsplekken bij Permar worden naast het aanleren van vaardigheden, ook ingezet voor diepgaande diagnose. Gemeenten melden mensen aan waarvan niet duidelijk is welke factoren belemmerend (of juist bevorderend) zijn in het vinden van werk. Vaak gaat het om een psychologisch onderzoek naar cognitieve capaciteiten, psychische factoren of onderzoek naar competenties of beroepsvoorkeuren. Gecertificeerde werkcoaches zetten hier wetenschappelijk beproefde testinstrumenten voor in en voeren diepte-interviews. Naast psychologische diagnostiek wordt ook medische diagnostiek vaak gevraagd door gemeenten om na te gaan in hoeverre er medische beperkingen zijn in relatie tot werk. Dit medisch oordeel wordt door de bedrijfsarts van Permar opgesteld.

Ondersteunend aan de activiteiten van Permar op het gebied van ontwikkeling is het Ontwikkelcentrum. Hier oefenen mensen bijvoorbeeld met taal, rekenen of digitale vaardigheden en worden zij geholpen met het opstellen van hun cv.

1.2 Klantperspectief (opdrachtgevers) / commercieel

Het detacheren van medewerkers blijft de focus. Na de realisatie van de groepsdetachering BlueView lopen er trajecten voor Permar Zorg en Meubel BV en voor de schoonmaakafdeling van Permar. Voor de groepsdetachering van Permar Zorg en Meubel BV is het besluitvormingstraject gestart. Er wordt gestreefd naar een overdracht per 1 oktober van dit jaar. De gesprekken ten behoeve van de overname van de schoonmaakafdeling hebben in juni vaste contouren gekregen. Binnenkort zal het Dagelijks Bestuur hiervan kennis nemen.

De acquisitie van opdrachten voor beschut binnen en beschut op locatie was in juni zeer succesvol. Voor beschut binnen was het werkaanbod zelfs soms groter dan de beschikbare capaciteit. De opdrachtgevers van groenwerkzaamheden voor beschut op locatie, voornamelijk de gemeenten, leken in juni echter wat minder incidentele opdrachten te verlenen. Doordat het seizoen inmiddels volop gaande is, was het totale werkaanbod desondanks ruim voldoende en ontstond er hierdoor geen leegloop.

Naast alle nieuwe activiteiten die ontplooit zijn in de maand juni, is er voortdurend aandacht voor relatiebeheer- en behoud. Opdrachtgevers willen nadrukkelijk op de hoogte blijven van de ontwikkelingen rondom Permar. Vooral eventuele onzekerheden ten aanzien van de continuïteit van de dienstverlening van Permar is een thema. Het commerciële team verklaart regelmatig de lopende transitie en scheidt zoveel mogelijk duidelijkheid.

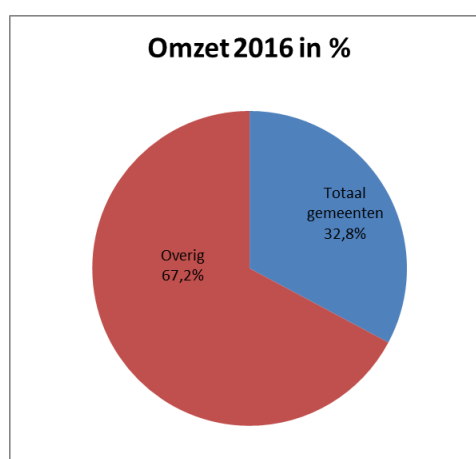
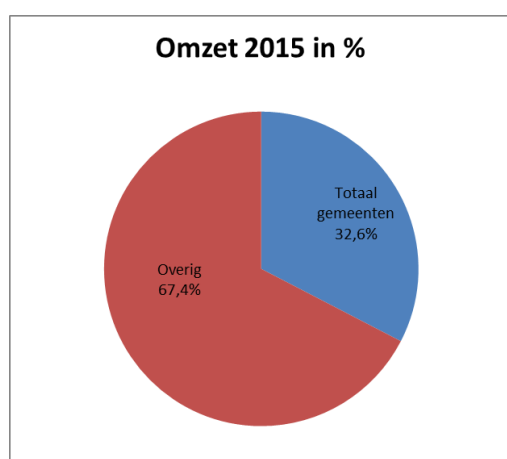
Omzet gemeenten

Overzicht omzet gemeenten t/m Juni (excl. BTW)					
	Omzet 2016		Omzet 2015		Vershil
Gemeente Ede	€	427.386	€	322.665	€ 104.721
Gemeente Wageningen	€	205.011	€	172.753	€ 32.258
Gemeente Scherpenzeel	€	122.608	€	88.505	€ 34.103
Gemeente Renkum	€	358.087	€	357.755	€ 332
Gemeente Barneveld	€	151.000	€	150.989	€ 11
	€	1.264.092	€	1.092.667	€ 171.425

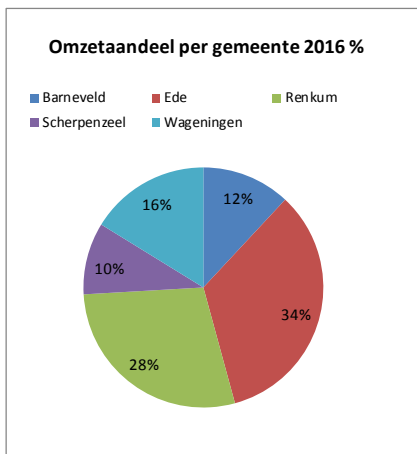
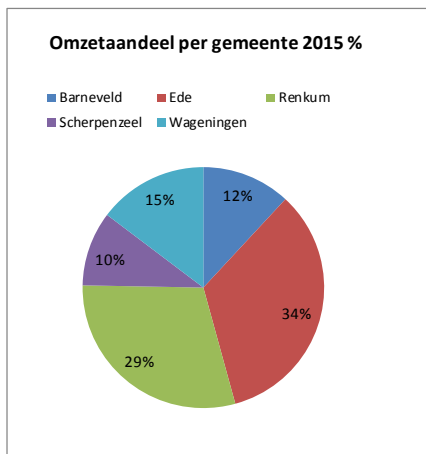
	2016		Werkelijk tm Juni		Energiek	Totaal
	omzet	Permar	OHW Permar	Permar		
Gemeente Ede	€	407.617	€	-	€ 19.769	€ 427.386
Gemeente Wageningen	€	103.731	€	101.200	€ 80	€ 205.011
Gemeente Scherpenzeel	€	122.608	€	-	€ -	€ 122.608
Gemeente Renkum	€	314.077	€	43.200	€ 810	€ 358.087
Gemeente Barneveld	€	140.200	€	10.800	€ -	€ 151.000
	€	1.088.233	€	155.200	€ 20.659	€ 1.264.092

	2015		Werkelijk tm Juni		Energiek	Totaal
	omzet	Permar	OHW Permar	Permar		
Gemeente Ede	€	220.031	€	90.914	€ 11.720	€ 322.665
Gemeente Wageningen	€	156.193	€	16.000	€ 560	€ 172.753
Gemeente Scherpenzeel	€	85.705	€	2.800	€ -	€ 88.505
Gemeente Renkum	€	322.680	€	34.800	€ 275	€ 357.755
Gemeente Barneveld	€	100.564	€	49.000	€ 1.425	€ 150.989
	€	885.173	€	193.514	€ 13.980	€ 1.092.667

De totale omzet gemeenten in het eerste half jaar 2016 is 32,8% van de totale omzet Permar. Dit is een marginale stijging ten opzichte van het omzetpercentage van 32,6% over geheel 2015. Zowel de omzet gemeenten, als de totale omzet Permar zijn hoger dan in 2015. De onderlinge verdeling van de omzet is nagenoeg gelijk aan die van geheel 2015.

Ontwikkeling Toegevoegde Waarde (TW)

	TW *€1.000	Aantal uren *1.000	Toegevoegde waarde per uur		
			Realisatie 2015	Realisatie 2016	begr 2016
Beschut binnen	540	135	3,91	€ 4,01	€ 3,40
Beschut op locatie	1.447	148	10,10	€ 9,75	€ 9,95
Detachering	1.457	141	11,07	€ 10,32	€ 11,50

De toegevoegde waarde van de productie Beschut binnen is in juni gedaald van € 4,15 naar € 4,01. Deze daling wordt veroorzaakt door de start van de detachering Blueview per 30 mei. Hierdoor verschuift een deel van de omzet Beschut Binnen naar omzet detachering. Deze productieomzet ABB was rendabeler dan onze overige productie Beschut Binnen. Hierdoor daalt de gemiddelde toegevoegde waarde. Deze daling zal zich in het verloop van 2016 doorzetten.

Op de opbrengst detachering heeft dit ook een negatief effect. De tarieven van productiewerkzaamheden zijn nu eenmaal lager dan die voor bijvoorbeeld individuele detacheringen en lager dan de gemiddelde detacheringstarieven.

Ondanks dat beide gemiddelde toegevoegde waarden dalen, heeft dit geen negatief effect op de exploitatie. De opbrengst detachering BlueView is nagenoeg gelijk aan de opbrengsten die er daarvoor waren van de productie ABB.

De toegevoegde waarden bij Beschut op Locatie (€ 9,75) is gedaald vanwege hogere inkoopkosten voor deze productie in juni. De verwachting is dat de toegevoegde waarde zich in de loop van 2016 weer zal herstellen naar € 10,00 per uur.

1.3 Speerpunten 2016

Ondanks de onduidelijkheid over de toekomst en de besluitvorming die nog moet plaatsvinden in de gemeenten, zet Permar stevig in op de in de tweede helft van 2015 ingezette koers. De krimp van Permar en de mogelijke gevolgen van de politieke besluitvorming rond de toekomst van de organisatie, vragen op dit moment om een toekomstbestendig beleid dat, ongeacht de richting voor de toekomst, bijdraagt aan het behoud van werk voor de doelgroep. Daarbij is de beweging van 'binnen naar buiten' essentieel. Het is de ambitie van Permar om elke medewerker te plaatsen in een zo regulier mogelijke werkomgeving. Permar heeft daarom, rekening houdend met de discussie binnen de gemeenten over de toekomst van Permar, de volgende speerpunten geformuleerd:

- Versterken van de methodische basis arbeidsontwikkeling (diagnose, ontwikkeling en begeleiding);
- Vergroten van het aantal individueel gedetacheerden (o.a. vanuit WSP);
- Ontwikkelen van groepsdetacheringen (o.a. door uitplaatsing en vervreemding van bedrijfsactiviteiten).

2. Financiële gegevens

2.1 Exploitatie t/m juni 2016

Permar geconsolideerd	Realisatie 2016	Budget juni 2016	R-B juni 2016	Begroting 2016	Prognose 2016
Omzet Permar WS	3.979	4.196	(218)	8.315	8.100
Omzet Permar Energiek	18	25	(7)	50	50
Bruto omzet	3.997	4.221	(225)	8.365	8.150
Kosten grondstoffen en uitbesteed werk	433	487	54	1.170	1.000
<i>Toegevoegde waarde</i>	3.564	3.734	(171)	7.195	7.150
Indirecte productiekosten	23	30	7	60	50
Brutomarge	3.541	3.704	(164)	7.135	7.100
Overige bedrijfsopbrengsten	139	75	64	150	450
Totaal bedrijfsopbrengsten	3.679	3.779	(100)	7.285	7.550
Personeelskosten formatie	1.815	1.821	6	3.540	3.820
Doorberekende kosten P-team ede	-	-	-	-	-
Inhuur en uitzendkrachten+Trajecten	416	202	(214)	380	950
Kosten secundaire arbeidsvoorwaarden	140	316	176	633	250
Opleidingskosten	81	133	52	266	175
Overige kosten (wo. bestuur, Arbo)	214	223	9	446	450
Totaal personele kosten	2.665	2.695	30	5.265	5.645
Afschrijvingen	167	240	73	480	325
Financieringskosten	83	89	6	179	175
Kapitaalslasten	250	329	80	659	500
Onderhoudskosten	182	197	16	395	400
Huisvestingskosten	196	285	89	570	450
Marketing / verkoopkosten	8	10	2	20	20
Algemene kosten	118	90	(27)	180	225
Advies, reis en verblijfskosten	121	100	(21)	200	200
Autokosten	153	190	37	380	350
Dotaties voorzieningen	38	25	(13)	-	75
Totaal overige indirecte kosten	814	897	83	1.745	1.720
Totaal bedrijfskosten	3.729	3.922	193	7.669	7.865
Operationeel resultaat	(50)	(142)	92	(384)	(315)
Diverse lasten (baten)	(180)	(87)	(92)	(125)	(250)
Kosten Liquidatieplan	163	-	(163)	-	500
Vervoerskosten Wsw	258	275	17	550	450
Bijdragen gemeenten EBT	25	156	131	313	80
Loonkosten EBT	83	312	230	625	160
Subsidie WSW	9.532	9.569	37	19.145	19.145
Loonkosten WSW	10.492	10.181	(311)	20.371	20.900
Subsidieresultaat	(1.274)	(1.043)	(231)	(2.088)	(2.285)
Resultaat deelnemingen	(40)	-	(40)	-	(100)
Exploitatieresultaat	(1.348)	(1.098)	(249)	(2.347)	(2.950)
Toevoegingen / onttrekkingen reserves	-	-	-	-	-
Te bestemmen resultaat	(1.348)	(1.098)	(249)	(2.347)	(2.950)

Algemeen

In deze maandrapportage is een prognose opgesteld voor het gehele jaar. Deze prognose wordt vergeleken met de originele begroting 2016. De herziene begroting zal gebaseerd worden op dezelfde uitgangspunten als waarop deze prognose tot stand is gekomen.

Bedrijfsopbrengsten

De productieomzet blijft in 2016 achter bij de begroting. Het negatieve verschil is gestegen van € 153.000 tot en met mei tot € 218.000 tot en met juni. Het wegvallen van de omzet Woonstede per eind februari en het een daling van de omzet groen Renkum zijn hier de belangrijkste oorzaken van. De daling van de omzet Renkum komt doordat het uitbesteden van werk aan derden nu direct door de omzet Renkum wordt uitgevoerd en niet meer via Permar. Hierdoor dalen zowel de omzet als de 'kosten grondstoffen en uitbesteed werk'.

Voor geheel 2016 verwachten we een € 215.000 lagere omzet dan is begroot. Dat is minder dan het bedrag van juni geëxtrapolerd naar de rest van het jaar, omdat we een herstel van de omzet verwachten in het tweede deel van 2016

De direct aan de omzet gerelateerde kosten van grondstoffen en uitbesteed werk zijn €54.000 lager dan begroot, wat samenhangt met het nog beperkt starten van de werkzaamheden in de groenvoorziening, waarvoor de meeste kosten in de zomer- en herfstmaanden gemaakt worden. In de loop van het jaar zullen deze kosten stijgen.

Het uitbesteede werk van de gemeente Renkum wordt in 2016 door deze gemeente zelf verzorgd, wat in 2016 voor zowel een lagere omzet, als lagere kosten leidt. Zie ook productieomzet. Voor het gehele jaar wordt een overschot ten opzichte van de begroting van €170.000.

De overige opbrengsten zijn € 64.000 hoger dan begroot, vanwege een hogere doorbelasting van medewerkers aan het P-team Ede dan oorspronkelijk was begroot. Deze hogere opbrengsten zullen in 2016 structureel hoger blijven. In tweede deel van 2016 verwachten we meer inkomsten door omzet betaalde trainingen, uit te voeren diagnoses en andere projecten. In totaal zullen deze opbrengsten € 300.000 hoger zijn dan begroot.

De totaal geprognosticeerde bedrijfsopbrengsten zijn in 2016 € 255.000 hoger dan origineel begroot.

Bedrijfskosten

De personele lasten zijn € 30.000 lager dan begroot. Het resultaat is opgebouwd uit forse negatieve en positieve afwijkingen ten opzichte van de begroting. Doordat Wsw-medewerkers die langer dan twee jaar ziek zijn, niet uit dienst gaan, wordt er aan hen derhalve geen transitievergoeding uitbetaald (kosten secundaire arbeidsvoorwaarden). Dit heeft tot en met juni een positief effect van € 150.000. In de begroting 2016 is dit als dekkingsmaatregel benoemd en die wordt nu geëffectueerd. Het positieve resultaat op de kosten secundaire arbeidsvoorwaarden zal dit jaar structureel groter worden.

Daartegenover staat dat de kosten inhuur en uitzendkrachten fors hoger zijn dan begroot (€ 214.000). De belangrijkste oorzaak is de inhuur van de trainers 'sterk naar werk' (€ 178.000). Tot en met juni worden deze kosten gedekt uit de sectormiddelen, daarna zullen hier op een andere manier inkomsten voor worden gegenereerd. De inkomsten uit sectormiddelen zijn verantwoord bij de diverse baten en lasten. Tegelijkertijd zijn de contracten van de manager leerwerkbedrijf en de directeur, beiden niet in loondienst, verlengd in 2016. Deze worden eveneens onder de post Inhuur verantwoord. In de vorige rapportage zijn de kosten van een communicatiedeskundige en de extra ingehuurd financiële deskundige ook bij deze kosten verantwoord. In deze rapportage zijn ze afzonderlijk inzichtelijk gemaakt bij de post 'kosten liquidatieplan'. De prognose van de totale personele lasten is € 380.000 hoger dan begroot.

De kapitaalslasten zijn € 73.000 lager dan begroot. Dit komt door een zeer terughoudend beleid inzake nieuwe investeringen. Alleen de noodzakelijke vervangingsinvesteringen worden gedaan, totdat er meer

duidelijkheid is over de toekomst van Permar. De verwachting is dat voor geheel 2016 deze kosten € 159.000 onder het begrote bedrag blijven.

De overige indirecte kosten zijn in de eerste zes maanden 2016 € 83.000 positief ten opzichte van begroting. In de rest van het jaar zal de overschrijding op advieskosten zich doorzetten, vanwege de complexiteit van de vraagstukken die de huidige situatie van Permar met zich meebrengt. In de herziene begroting, die halverwege het jaar wordt opgesteld, wordt deze stijging verwerkt. Ultimo 2016 is de verwachting dat er een licht positief resultaat van € 25.000 over blijft.

De totale bedrijfskosten vallen tot en met mei € 193.000 lager uit de dan de begroting. De prognose voor het gehele jaar wijkt daar niet veel van af en is € 196.000 lager dan begroot.

Diverse lasten (baten)

De diverse baten en lasten bestaan uit € 2.000 aan onverwachte kosten en € 178.000 aan opbrengst sectormiddelen. De sectormiddelen zijn inmiddels volledig benut. De kosten voor de trainers 'Sterk naar Werk' gaan echter door. Momenteel maken we afspraken om deze kosten uit een andere bron dan de sectormiddelen te financieren.

Kosten liquidatieplan

Vanaf mei worden de gemaakte kosten voor het liquidatieplan separaat weergegeven. Tot en met juni is dit € 163.000. Deze bestaan uit de inhuur van extra financiële expertise, de inhuur van een communicatieadviseur, advies- en juridische kosten en de kosten voor de bijeenkomst voor de niet-gesubsidieerde medewerkers ('wake-up call'). De verwachting is dat de kosten voor geheel 2016 uit zullen komen op € 500.000. Dit bedrag is in lijn met het genoemde bedrag in het rapport van Langedijk SWO.

Subsidieresultaat

Het subsidieresultaat is met € 1.274.000 negatief veel slechter dan begroot €1.043.000. Dit wordt veroorzaakt door de uitbetaling van de eenmalige uitkering van € 270.000 voor het Wsw-personeel in maart 2016 en de cao verhogingen voor het gehele jaar. In de begroting was geen cao verhoging meegenomen, zodat dit voor 2016 een tegenvaller zal blijven. In juni is vanuit de rijksoverheid de meicirculaire 2016 opgesteld. De uitkomsten van deze meicirculaire zijn in deze rapportage verwerkt. De kosten loonkosten EBT en bijdragen gemeenten EBT zijn beiden lager dan begroot, vanwege de lagere inzet EBT medewerkers in de eerste vijf maanden van het jaar. Dit zorgt voor een verbetering van het resultaat met € 99.000. De verwachting is dat we over geheel 2016 weinig EBT medewerkers zullen inzetten, zodat dit resultaat gedurende 2016 nog zal stijgen.

De prognose voor geheel 2016 is met € 2.285.000 negatief € 197.000 slechter dan begroot.

Deelnemingen

Per saldo is het resultaat op deelnemingen tot en met mei € 40.000 negatief ingeschat. Voor geheel 2016 verwachten we een negatief resultaat van € 100.000.

Risico's 2016

- Onvoldoende dekking voor afgesloten cao's (ambtenaren en Wsw). In de herziene begroting worden de extra kosten hiervoor verwerkt.
- Afbouw subsidie bedrag naar € 22.700 in 2020.
- Afnemende omzet door afname aantal Wsw-medewerkers.
- Afnemende omzet door toenemende twijfel bij klanten over continuïteit Permar.
- Mogelijke afwaardering vastgoed.
- Claim oud directeur.
- Naar buiten brengen van arbeid. Dit zal in eerste instantie vaak verliesgevend zal zijn, wat mede wordt veroorzaakt doordat de afbouw vaste kosten (organisatie, overhead) per definitie achterloopt op het afnemen van de omzet

Kansen

- Uitstroom van medewerkers uit de voorziening loonkosten reorganisatie 2012.
- Restitutie van belastingen, heffingen en nog te verrekenen vooraf trek rond salarissen voorgaande jaren.
- Ontwikkelde trainingen tegen concurrerende tarieven vermarkten.
- Binnenhalen overige subsidies.

2.2 Liquiditeit

Onderstaand het liquiditeitsoverzicht tot en met het tweede kwartaal 2017.

Liquiditeitsoverzicht tot en met 4e kwartaal 2017 x € 1000

	2016 3de kwartaal	2016 4de kwartaal	2017 1ste kwartaal	2017 2de kwartaal
Stand BNG per (Permar en Energiek	jul-16	okt-16	jan-17	apr-17
	987-	538	110-	567-
Ontvangsten				
Wageningen	992	964	964	964
Ede	2.362	2.299	2.299	2.299
Renkum	942	688	688	688
Scherpenzeel	67	49	49	49
Barneveld	681	662	662	662
Buitenschappen	35-	35-	35-	35-
Resultaat 2015 / 2016 Liquidatie	1.300	500		2.450
Omzet	1.821	1.821	1.772	1.771
Totaal ontvangsten	8.130	6.948	6.399	8.848
Saldo ontvangsten+ stand BNG	7.143	7.486	6.289	8.281
Uitgaven				
Lonen en salarissen	3.420	3.820	3.312	4.415
Pensioen premie WSW	660	660	639	639
Aflossingen leningen		567	167	200
Loonbelasting	1.560	1.560	1.743	1.927
Investerings	150	175	175	175
Bedrijfskosten	815	814	820	820
Diversen (transitie kosten)				
	6.605	7.596	6.856	8.177
Stand BNG ultimo	538	110-	567-	-

inkomsten volgens afspraken bevoorschotting 2016

Over bevoorschotting 2017 zijn geen afspraken gemaakt deze zijn in lijn met de afspraak 2016 in dit overzicht meegenomen

Tot en met het tweede kwartaal 2017 blijven we naar verwachting ruim binnen onze kredietlimiet van €1.337.000. Bij de herziene begroting wordt bekeken welk effect het liquideren van Permar heeft op de liquiditeitspositie van Permar per ultimo 2017.

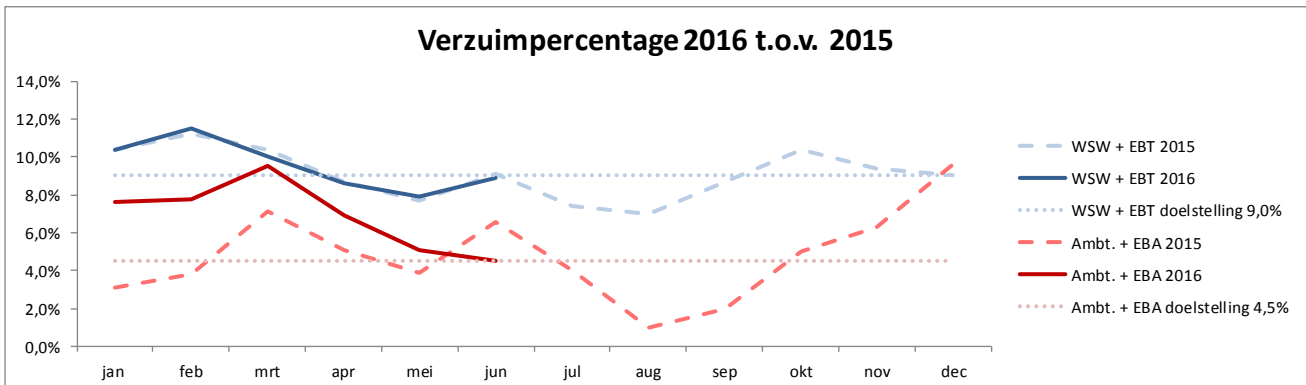
2.3 Investerings

	Begroot	Gerealiseerd
Automatisering	180.000	29.252
Machines	165.000	
Huisvesting	45.000	
Auto's en voertuigen	250.000	
Onvoorzien	35.000	
Totaal	675.000	29.252

In 2016 hebben beperkte investeringen op hard- en software plaatsgevonden.

3. Intern perspectief / processen op orde

3.1 Ziekteverzuim

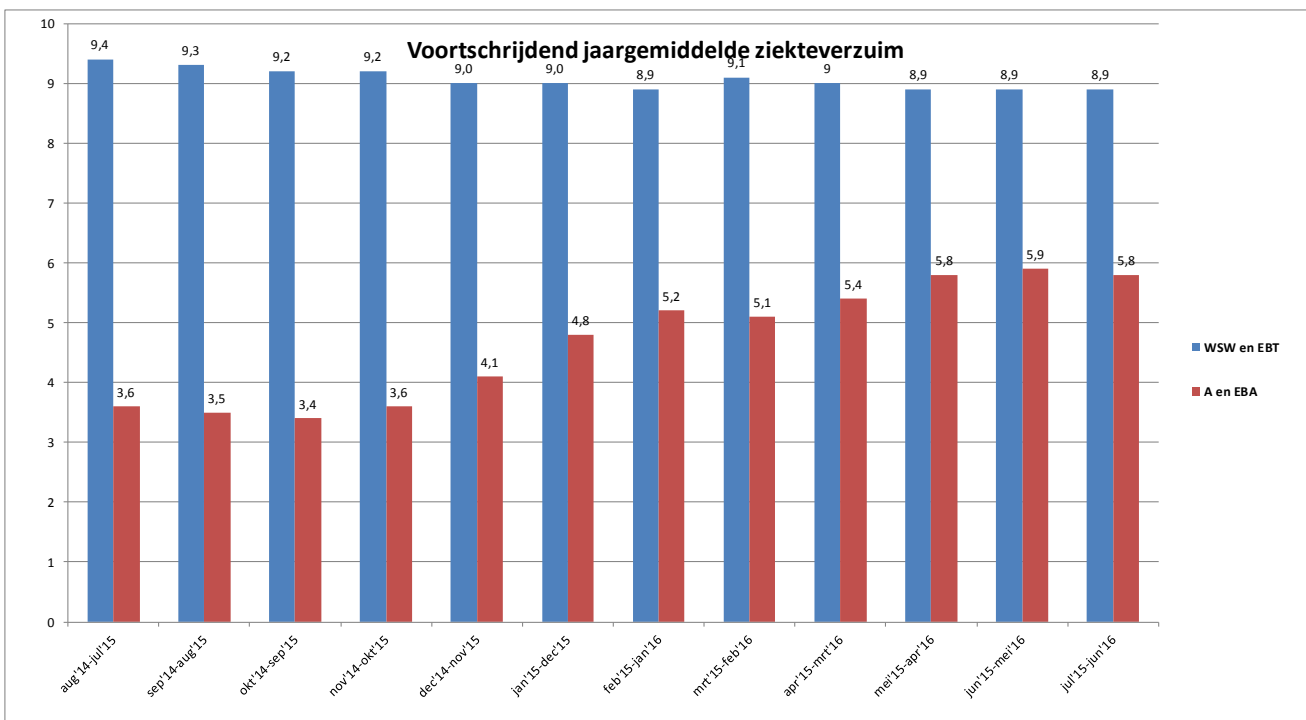

Ziekteverzuim Wsw

Het verzuim van de Wsw-medewerkers is het afgelopen half jaar gestabiliseerd rond de 8,9%. Hoewel het streven is om het verzuim nog verder te laten dalen, mag een stabilisatie van het verzuim gezien de onzekerheid over de toekomst voor de medewerkers, als mooi resultaat worden beschouwd. Permar staat met dit verzuimcijfer ook in de top 3 van alle SW-bedrijven in Nederland.

Ziekteverzuim Ambtenaren

Bij het niet-gesubsidieerde personeel wordt het verzuim sterk beïnvloed door een aantal langdurig zieken. Gezien de geringe omvang van deze groep, leidt dat direct tot een hoger verzuimpercentage. Vanaf maart daalt het verzuim wel gestaag en verwacht wordt dat deze trend zich de rest van het jaar ook doorzet. Daarmee zal dus ook het voortschrijdend gemiddelde in de tweede helft van het jaar verder dalen.

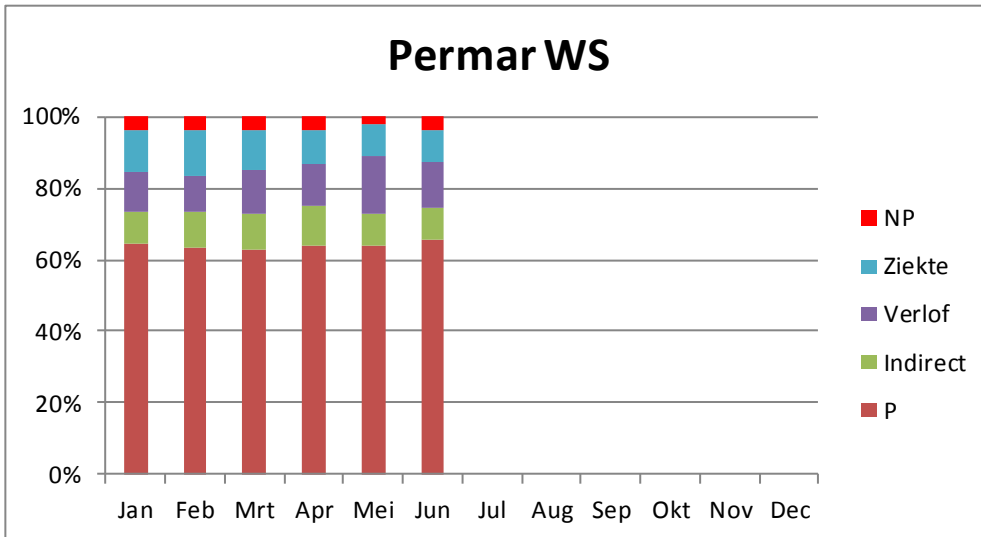

3.2 Efficiency

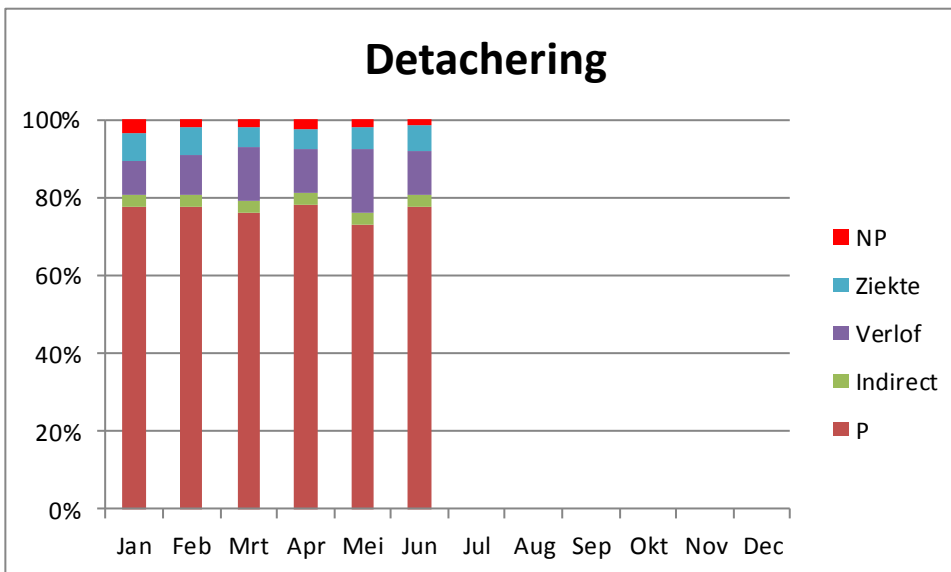
Hier brengen we de productiviteit in beeld, ook per bedrijfsonderdeel. Het percentage leegloop bedroeg over afgelopen zes maanden 3,5%.

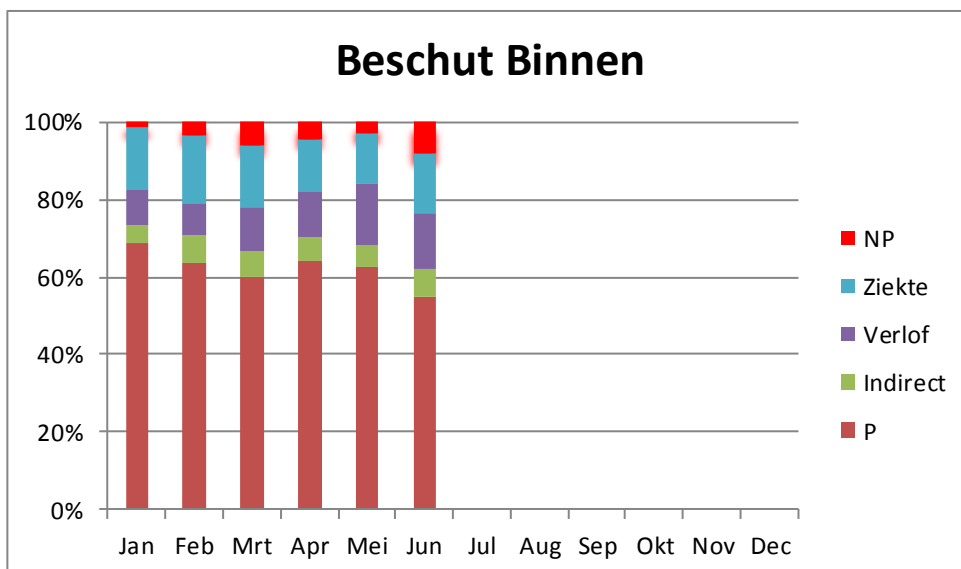
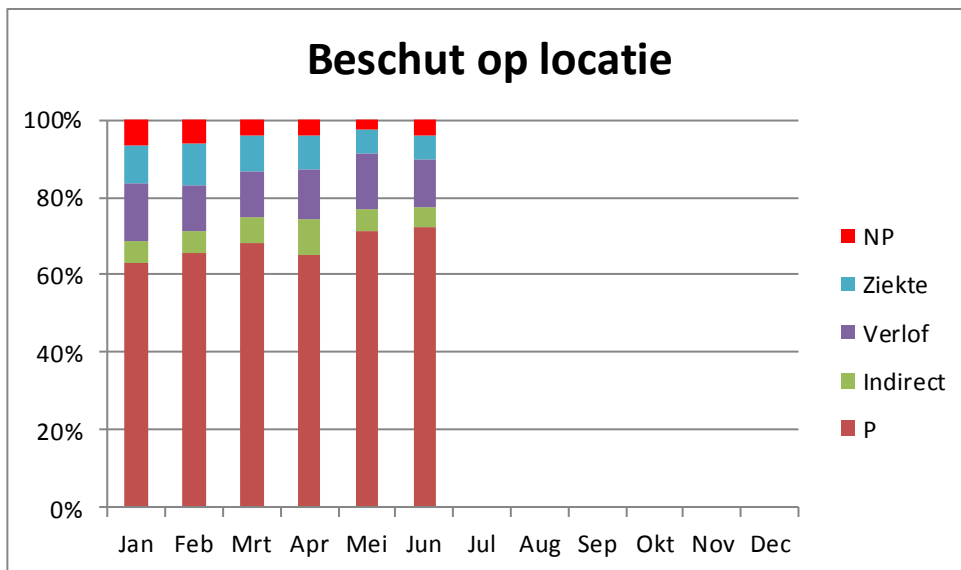
Grafiek Permar WS 2016:

NP= Niet productief (beschikbaarheid)

P =Productief

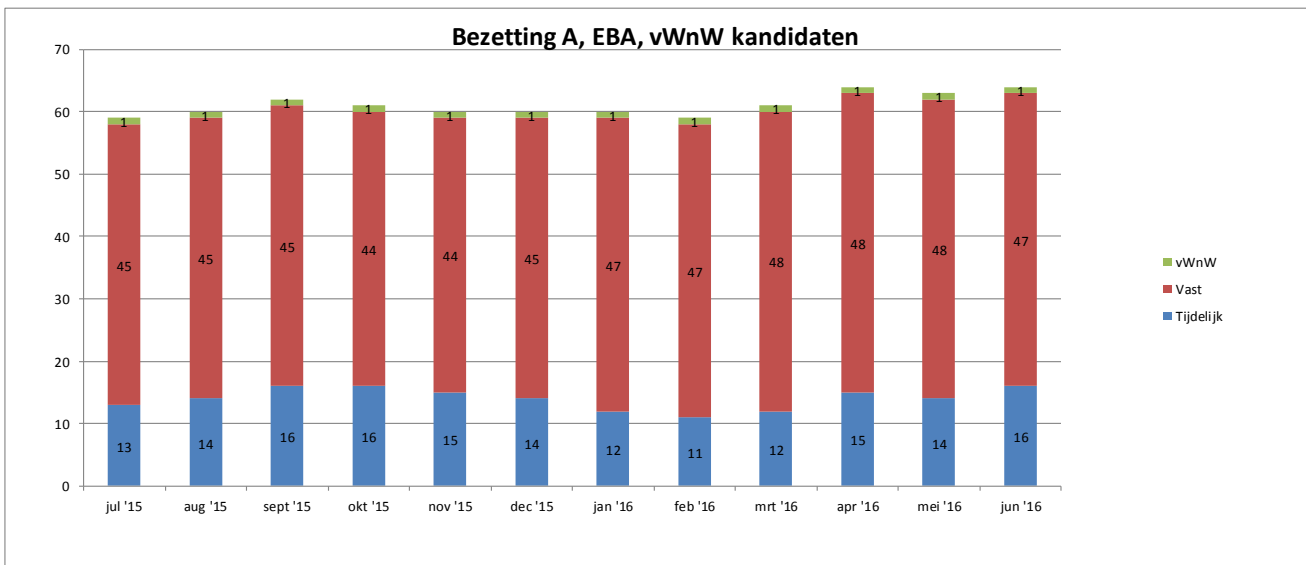
3.3 Bezetting

3.3.1 Standaardeenheden (SE's)

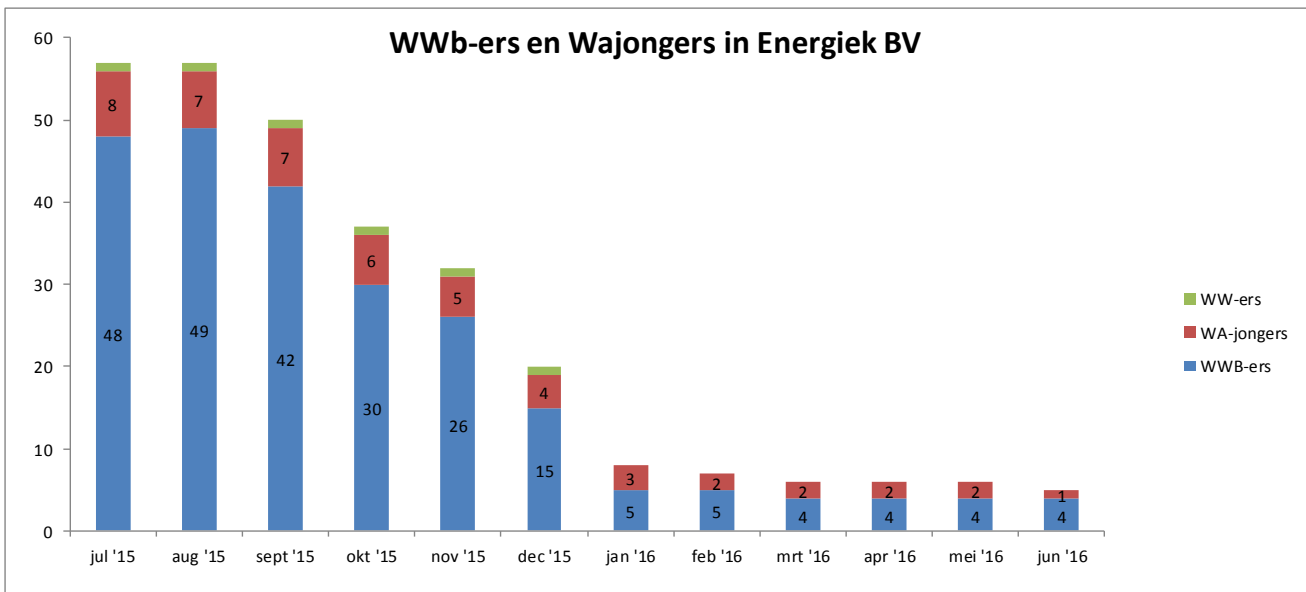
GEMEENTE	SW en BW prognose 2016													Prognose	
	dec-15	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	gemiddelde SE Permar	Permar opdracht SE 2016*
BARNEVELD	105,81	105,35	105,04	105,04	103,41	104,58	104,58	103,75	103,75	102,75	102,75	101,75	101,75	103,71	104,82
EDE	383,13	380,02	378,49	376,46	373,62	372,13	371,13	368,30	365,80	363,80	361,80	359,97	358,97	369,21	357,79
RENKUM	90,34	89,56	89,06	88,89	88,89	88,06	88,00	87,37	87,37	86,37	86,37	85,54	85,54	87,59	107,96
SCHERPENZEEL	7,91	7,91	7,91	7,91	7,91	7,91	7,91	7,91	7,91	7,91	7,91	6,66	6,66	7,70	7,91
WAGENINGEN	159,29	157,73	156,46	155,96	154,96	154,70	154,14	154,14	151,14	151,14	151,14	150,59	150,59	153,56	151,75
SUBTOTAAL	746,48	740,57	736,96	734,26	728,79	727,38	725,76	721,47	715,97	711,97	709,97	704,51	703,51	721,76	730,23
OVERIGE GEMEENTEN	17,07	16,54	16,54	16,54	16,54	16,54	16,54	16,54	16,54	16,54	16,54	16,54	16,54	16,54	18,12
TOTAAL	763,55	757,11	753,50	750,80	745,33	743,92	742,30	738,01	732,51	728,51	726,51	721,05	720,05	738,30	748,35

Met ingang van 1 januari 2015 heeft Permar de opdracht om per gemeente te sturen op de realisatie. De opdracht is gebaseerd op de zogeheten blijfkans zoals die op macroniveau in Nederland is vastgesteld. De uitstroom van Wsw-medewerkers is iets minder groot dan was opgenomen in de prognose. Het gevolg hiervan is dat de te verwachte realisatie in SE hoger zal zijn dan verwacht.

3.3.2 Verloop Ambtelijk en Energiekers

In juni zijn er een ambtenaar en een medewerker met een tijdelijk EBA-dienstverband uit dienst gegaan. Er zijn drie medewerkers gestart met een tijdelijke EBA-dienstverband. Twee van hen zijn ter uitbreiding van de activiteiten van Arbeidsontwikkeling gestart en een ter vervanging van een medewerker die extern gedetacheerd is bij een van onze opdrachtgevers.

In 2016 is er een zeer beperkt aantal Wwb'ers en Wajongers ingezet. Dit heeft vooral te maken met het sluiten van de kwekerij en het afstoten van een aantal werkzaamheden binnen het Groen. Dit waren activiteiten waar over het algemeen veel Wwb'ers en Wajongers werden ingezet. Van de medewerkers die nu nog in dienst zijn, loopt in 2016 het dienstverband af.

4. Innovatief en lerend vermogen

Permar werkt aan verdere ontwikkeling en verbetering. Hiertoe is begin 2015 een verbeterprogramma gestart gericht op ontwikkeling van de doelgroep, productiviteit, informatie en samenwerking.

Met het verbeterplan zet Permar verder expliciet in op:

1. Diagnostiek: een wetenschappelijk onderbouwde methodiek voor de diagnose van de mogelijkheden van mensen met een arbeidsbeperking. Een verdere uitwerking van een methodiek voor het gericht ontwikkelen van deelnemers.
2. Relevant werk: werkervaringsplaatsen met getrapte groeipaden voor arbeidsontwikkeling.
3. Uitstroom: verdere professionalisering van begeleidingsmethodiek gericht op de ontwikkeling van competenties inclusief de overdracht van begeleidingsvaardigheden naar de werkgever. In de komende periode wordt verder ingezet op Werkplekopleiden (WPO). Een methodiek die werknemersvaardigheden traint tijdens de uitvoering van het werk op de werkplek. Deze methodiek wordt al geruime tijd binnen Permar gebruikt en wordt nu geïntensiveerd door meerdere werknemers te trainen op de uitvoering ervan.

Vanuit de te verkrijgen middelen op basis van het Sectorplan Sociale werkbedrijven FoodValley wordt ingezet op innovatie van ons SW-bedrijf. De in dit plan uitgewerkte projecten zijn onderverdeeld in de volgende drie hoofdcategorieën:

1. Ontwikkeling en plaatsing van medewerkers vanuit de doelgroep(en);
2. Bevordering en ontwikkeling expertise medewerkers van de sociale werkbedrijven;
3. Bijdragen aan transformatie / innovatie van de regionale infrastructuur.

In het tweede kwartaal 2016 zijn er wederom uitgaven vanuit deze gelden gedaan. Dit betreft inhuur trainers voor de trainingen Sterk naar Werk. Vanwege het succes van deze trainingen is een groter deel van deze sectormiddelen vrijgemaakt voor dit project. Dit is afgestemd met Cedris. Inmiddels is het programma Sterk naar Werk uitgebreid naar groepen anderstaligen en statushouders. Uit de sectormiddelen wordt ook een professionaliseringsprogramma voor de werkcoaches gefinancierd. Alle werkcoaches van Permar volgen momenteel een opleiding jobcoaching in het kader van Post-HBO onderwijs. De methodische kennis en beroepsvaardigheden die zij leren, wordt direct toegepast in de uitvoering van het werk. Hierdoor is er sprake van een verdere kwaliteitsverhoging die ten goede komt aan de ontwikkeling en begeleiding van de doelgroep.

Met IW4 vindt afstemming plaats over de verantwoording van de verrichte werkzaamheden in het kader van deze subsidie. Er is besloten om hier gezamenlijk over te rapporteren, omdat het een regio gebonden subsidie is. De tweede rapportage is inmiddels opgesteld.

Bijlage: dekkingsmaatregelen

De verschillende gemeenten hebben permar verzocht om een separate rapportage over de dekkingsmaatregelen 2016. In deze rapportage wordt per dekkingsmaatregel aangegeven wat de status is op dit moment en wat we over het hele jaar denken te kunnen realiseren. In de herziene begroting 2016 worden de verwachte besparingen op de originele begroting verwerkt.

Dekkingsmaatregelen	Begroot	Realiseerbaar 2016	Gerealiseerd juni
Transitievergoeding	€ 300.000	€ 300.000	€ 150.000
Vervoersplan	€ 150.000	€ 100.000	€ 35.000
Project groenvoorziening Ede	€ 100.000	€ -	€ -
Uitbreiding individuele detachering	€ 50.000	€ 50.000	€ 25.000
Groepsdetachering Ede	€ 100.000	€ -	€ -
Groepsdetachering Barneveld	€ 50.000	€ 30.000	€ -
Wwb'ers begeleiden naar werk	€ 313.000	€ nnb	€ -
Totaal	€ 1.063.000	€ 480.000	€ 210.000

Transitie vergoeding

Als gevolg van nieuwe wetgeving dreigde Permar geconfronteerd te worden met het betalen van transitievergoedingen voor Wsw medewerkers, ook als zij langer dan twee jaar ziek zijn. In de originele begroting 2016 was hiervoor een bedrag van € 300.000 opgenomen. Permar is een organisatie voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit geldt ook voor Wsw-medewerkers die terugkomen uit een langdurig ziektraject. Permar heeft besloten om het contract van deze medewerkers niet te beëindigen, zodat zij na herstel terug kunnen keren bij Permar. Na twee jaar krijgen zij wel een WGA of WIA uitkering, zodat de salarissen niet door Permar worden uitbetaald. Er zijn allerlei gesprekken in Den Haag om deze wetgeving voor langdurig zieken aan te passen, maar hierover zijn nog geen besluiten genomen.

De besparing voor heel 2016 is € 300.000. Tot en met juni is dat € 150.000.

Vervoersplan

Het vervoer wordt scherper geïndiceerd en met medewerkers is overeengekomen om delen van het vervoer zelfstandig te doen. Hierdoor is tot en met juni € 35.000 bespaard op vervoerskosten. Dit bedrag zal in de loop van 2016 oplopen naar € 100.000 voordelig ten opzichte van de begroting. De volledige besparing van de dekkingsmaatregel wordt waarschijnlijk niet gerealiseerd.

Project groenvoorziening Ede

Deze dekkingsmaatregel vloeide voort uit de beoogde samenwerking tussen de gemeente Ede en ACV in het beheer openbare ruimte vanaf het eerste kwartaal 2016, waarbij medewerkers van Permar zouden worden ingezet. Deze samenwerking is uitgesteld tot 2017. Tot die tijd worden de Permar medewerkers als overgangsfase bij de gemeente Ede gedetacheerd, voor een bedrag gelijk aan de omzet 2015. Dit levert voor 2016 geen extra opbrengsten op, waardoor de dekkingsmaatregel in 2016 niet wordt gerealiseerd.

Uitbreiding individuele detachering

Permar heeft als doelstelling voor 2016 ingezet op het uitplaatsen van medewerkers vanuit de beschutte omgeving naar detacheringen. Dit geldt zowel voor groeps- als individuele detacheringen. Voor de individuele detacheringen worden vaak een hogere tarieven gerealiseerd, dan worden berekend bij werken in de beschutte omgeving. Als gevolg van dit beleid stijgt ons aantal plaatsen individuele detachering. De verwachting is dat we deze dekkingsmaatregel van € 50.000 in 2016 volledig kunnen realiseren. Tot en met juni zijn de opbrengsten € 25.000.

Groepsdetachering bedrijf Ede

Een groepsdetachering voor een van onze grote klanten in Ede is per 1 juni via BlueView gerealiseerd. De verwachting dat hier een positief resultaat uit voortvloeit, is niet realistisch gebleken. De omzet detachering blijft gelijk aan de omzet zoals deze was toen wij deze werkzaamheden onder eigen regie uitvoerden. Wel is met deze detachering de werkplek voor 100 medewerkers veiliggesteld, ook als Permar straks niet meer bestaat. Zoals het zich nu laat aanzien blijven onze inkomsten voor deze werkzaamheden voor geheel 2016 gelijk. Op termijn is eventueel afbouw van onze overheadkosten mogelijk. Dit is niet in deze rapportage opgenomen.

Groepsdetachering bedrijf Barneveld

Het realiseren van een groepsdetachering voor een van onze grote klanten in Barneveld is per mei nog niet gerealiseerd. De verwachting is dat deze detachering in 2016 nog vorm zal krijgen. Wel is in de tussentijd de pilot geïntensiveerd voortgezet, waardoor een omzetsijging mogelijk is. Deze intensivering heeft pas in juni plaatsgevonden, waardoor er tot en met nu nog geen resultaten te melden zijn. De verwachting is dat deze dekkingsmaatregel voor heel 2016 voor € 30.000 wordt gerealiseerd.

Wwb'ers begeleiden naar werk

De inzet van Wwb'ers was de afgelopen jaren steeds groter. Met de gemeenten is het afgelopen jaar afgesproken dat Permar 50% loonkostensubsidie ontvangt. Reden hiervoor is dat Permar geen adequate trajecten bood om deze medewerkers een traject te bieden naar werk na Permar. Aangezien Permar het afgelopen jaar aangetoond heeft effectieve trajecten naar werk te bieden voor de Wwb'ers kan er sprake zijn van werken met behoud van uitkering. De onderbouwing hiervoor is aan de gemeenten aangeleverd. We hebben echter nog van geen van de gemeenten een standpunt hierover ontvangen. Daarop heeft Permar besloten vooralsnog minder gebruik te maken van de inzet van Wwb'ers. Tot en met juni is slechts voor € 68.000 aan Wwb'ers ingehuurd. De besparing indien deze dekkingsmaatregel wordt goedgekeurd is derhalve € 34.000 tot en met mei (nu wordt er een loonkostensubsidie van 50% gegeven).

Doordat we minder Wwb-medewerkers inzetten, besparen we, ook zonder het besluit tot toekenning van de dekkingsmaatregel, nu al fors op kosten externe inzet. Begroot was € 626.000 met 50% loonkostensubsidie. Ingezet wordt maximaal € 200.000. Hierdoor wordt een voordelig resultaat van ruim € 200.000 ten opzichte van de begroting gerealiseerd. Dit voordelige resultaat is terug te vinden in ons operationele resultaat.

Bijlage genormaliseerd resultaat juni 2016

Na het vaststellen van de begroting 2016 zijn er een aantal zaken gewijzigd cq besloten die invloed hebben op begroting en het resultaat van Permar in 2016. Omdat de effecten van deze wijzigingen en besluiten ook nog eens niet gelijkmatig over het jaar plaatsvinden, is het ingewikkelder dan andere jaren om tot een genormaliseerd resultaat tot en met juni 2016 te komen. In deze bijlage wordt duidelijk gemaakt hoe het genormaliseerde resultaat tot stand is gekomen. In de nog op te stellen herziene begroting 2016 zullen deze onderstaande zaken zijn verwerkt.

Veranderingen na begrotingsdatum

1. Een aantal dekkingsmaatregelen is als realiseerbaar vastgesteld. Voorlopig is de inschatting dat op jaarbasis € 480.000 kan worden gerealiseerd tot en met juni is dit € 210.000. In een andere bijlage is weergegeven hoe deze bedragen tot stand zijn gekomen.
2. Vooruitlopend op de liquidatie van Permar worden er kosten gemaakt die met de liquidatie te maken hebben. Dit zijn kosten voor extra personele inhuur op het gebied van financiën en communicatie, advieskosten, juridische kosten, kosten 'Wake up ' call, enzovoorts. Deze bedragen tot en met juni € 163.000. Inmiddels is € 500.000 aan extra budget toegekend om deze kosten te dekken.
3. Na het opstellen van de begroting 2016 zijn er voor zowel Ambtenaren als Wsw medewerkers nieuwe CAO's afgesloten. Deze hebben een negatief effect op de begroting van in totaal € 450.000 voor 2016. Meer dan de helft van deze kosten valt in de eerste vijf maanden van 2016 door het uitbetalen van een eenmalige uitkering Wsw (€ 270.000) in maart. In totaal zijn de extra kosten tot en met juni € 325.000.

Samengevat houdt dit in:

Begroting

Originele begroting tot en met juni 2016	€ -1.098.000
<i>Correctie op basis punt 1</i>	
Gerealiseerde dekkingsmaatregelen	€ 210.000
Aangepaste begroting	€ -888.000

Realisatie

Resultaat tot en met mei	€ -1.348.000
<i>Correcties op basis punten 2 en 3</i>	
Niet begrote kosten liquidatieplan	€ 163.000
Niet begrote kosten CAO's	€ 325.000
Aangepaste realisatie	€ -860.000

Genormaliseerd resultaat juni 2016 ten opzichte van de begroting	€ 28.000
---	-----------------

Tot en met mei was het genormaliseerde resultaat nog € 83.000 positief. Het verschil van € 55.000 is toe te schrijven aan de erg late facturering van één van onze grote leveranciers. De verplichtingen tot en met juni zijn extra gecheckt, zodat er op het punt van achterstallige facturering door leveranciers geen verdere tegenvallers te verwachten zijn.